

Raitiovaunuissa sattuneiden lyhytsulkujen aiheuttamissa tulipaloissa tuhoutuneista matkustajien vaatteista päätettiin liikennelaitoksen lautakuntaa kehoittaa suorittamaan tavanmukaisin ehdoin korvauksena tehtaanedustaja N. E. Liljalle 12 000 mk ¹⁾ ja asentaja A. Saloselle 9 000 mk ²⁾, mihin viimeksi mainittuun määrään sisältyi myös korvaus hänen repeytyneestä ulsteristaan.

Raitiovaunujen koristaminen lasten päivien aikana. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ vahvistaa viirien asettamisesta raitiovaunujen katoille lasten päivien ajaksi suoritettavan korvauksen 100 mk:ksi päivää ja vaunua kohden sekä oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan vastaisuudessa vahvistamaan korvauksen kyseisestä oikeudesta harkintansa mukaan 100—500 mk:ksi päivää ja vaunua kohden.

Liikennelaitoksen vuosikertomukset. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että liikennelaitoksen lautakunnan vuosikertomus oli painatettava kunnalliskertomuksessa, mutta että lautakunta sai käytettävissään olevilla varoilla ottaa siitä sekä suomen- että ruotsinkielisen eripainoksen.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Nosturinhoitajien palkkojen järjestely. Helsingin makasiini oy:n palveluksesta joulukuun 29 p:nä 1944 kaupungin palvelukseen siirtyneet nosturinhoitajat, joiden palkkaus oli suoritettu siten, että he olivat saaneet saman kuukausipalkan ja ikäkorotukset sekä ylityökorvauksen kuin heidän palkoistaan oli voimassa heidän ollessaan makasiini oy:n palveluksessa sekä lisäksi samat kalliinajanlisäykset kuin kaupungin viranhaltijoille oli säädetty, olivat satamalautakunnalle jättämässään kirjelmässä anoneet, että heidän palkkaustaan muutettaisiin siten, että heidän palkkansa tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen suoritetaan tuntipalkkana saman työehtosopimuksen mukaisesti kuin kaupungin palveluksessa ennestään olevien nosturinhoitajien palkka maksetaan, että heille samasta ajankohdasta lukien taataan samat vuosilomat kuin mitä on voimassa työehtosopimuksen mukaisesti kaupungin palveluksessa oleviin nosturinhoitajiin nähden, sekä että heidät oikeutetaan saamaan sellaista maksutonta lääkärintoimintaa, johon he olivat oikeutettuja Helsingin makasiini oy:n palveluksessa ollessaan, mihin sisältyi oikeus saada ns. yleissairauksissa, joiden hoito ei vaatinut sairaalahoitoa eikä muuta erikoiskäsittelyä, käydä maksutta satamalautakunnan määräämän lääkärin luona sekä saada korvaukselta lääkärin tällöin määräämät lääkkeet. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ anomuksen.

Jäänsärkijäin viranhaltijain virka-asema. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, ettei Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen esitys kaupungin jäänsärkijäin viranhaltijain aseman järjestämisestä siten, että heidän varsinainen työaikansa järjestettäisiin 8 tuntiseksi, jolloin he saisivat tarkoin määrätyn korvauksen ylityöstä ja vapaapäivät, antanut aiheutta muihin toimenpiteisiin kuin että satamalautakuntaa kehoitettiin voimassa olevien lakien ja asetusten määräyksien ohella, sinä aikana kun jäänsärkijä Otson henkilökunta oli pestattuna, noudattamaan rannikkoliikenteestä asianomaisten työntantajain ja työntekijäin järjestöjen välillä tehtyjä sopimuksia.

Yleisen talletusmakasiinin prokuravaltuudet. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa varastoimis- ja laiturihuolto-osaston vs. apulaisjohtajalle T. V. J. Teräkselle Helsingin yleisen talletusmakasiinin prokuravaltuudet heinäkuun 1 p:ään 1947 saakka.

Tullilaitoksen henkilökunnan supistaminen. Tullihallituksen pyydyttyä satamalautakunnan lausuntoa valtiovarainministeriön tullilaitoksen henkilökunnan supistamismahdollisuuksia harkitsemaan asettaman komitean ehdotuksesta, että Katajanokalla sijaitseva Helsingin V tullikamari väliaikaisesti lakkautettaisiin, satamalautakunta oli ilmoittanut lähettäneensä tullihallitukselle asiasta lausuntonsa, jossa se oli ilmoittanut katsovansa, ettei enää ollut syytä mainitun tullikamarin lakkauttamiseen, koska valtion menoja sen kautta ei säästyisi ja koska toimenpide tuottaisi haittaa liikennöitsijöille. Satamalautakunnan toimenpide hyväksyttiin ⁸⁾.

Satamalaitoksen menojen tilittäminen. Koska v:n 1946 liikenteen muodostuttua odotettua vilkkaammaksi satamahallintotoimiston varastoimis- ja laiturihuolto-osaston henkilökunnan kesä- ja sairaslomien ei voitukaan saada järjestymään ilman sijaisia ja koska lisäksi

¹⁾ Khs 7 p. maalisk. 818 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1 900 §. — ³⁾ S:n 25 p. heinäk. 2 214 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 1 491 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. helmik. 589 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 2 697 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 1 920 § ja 19 p. jouluk. 3 610 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. tammik. 421 §.

nosturinhoitajat oli muutettu tuntipalkkaisiksi ja oikeutettu saamaan ilmaista lääkärinhoitoa, mitä kaikkea ei oltu edellytetty v:n 1946 talousarviota laadittaessa, kaupunginhallitus satamalautakunnan esityksestä päätti ¹⁾:

että varastoimis- ja laiturihuolto-osaston sairauslomapalkat tuntipalkkalaisille saadaan suorittaa talousarvion pääluokan Satamat lukuun Varastoimis- ja laiturihuolto-osasto sisältyvästä määrärahasta Palkkausmenot, mistä määrärahasta myös suoritetaan sen tilapäisen henkilökunnan palkat, joka otetaan kesäkauden kiireisimmäksi ajaksi;

että satamalautakunta oikeutetaan edellä mainitusta määrärahasta suorittamaan palkkio lääkärille, jonka kanssa se tekee sopimuksen nosturinhoitajien lääkärinhuollosta;

että lääkemenot suoritetaan varastoimis- ja laiturihuolto-osaston määrärahasta Käyttömenot; sekä

että hautausavustuksiin tarvittavat varat suoritetaan talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Hautausapu.

Sen johdosta, että rakennustoimiston satamarakennusosasto oli tammikuun 1 p:stä 1947 lukien päätetty ²⁾ siirtää satamalautakunnan alaiseksi, satamalautakunta oli tehnyt esityksen talousarvioon tehtävistä muutoksista. Saatuaan esityksestä urheilu- ja retkeilylautakunnan, kiinteistölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnot kaupunginhallitus päätti ³⁾:

1) että varsinaisen satama-alueen ulkopuolella olevien siltojen korjausmääräraha merkitään talousarvion yleisten töiden pääluokkaan, mutta että mainittujen siltojen hoito jää kuitenkin vielä v. 1947 satamarakennusosaston tehtäväksi;

2) että ns. sinisen alueen katujen ja viemäreiden kunnossapitomenot merkitään yleisten töiden pääluokkaan samoin kuin tällä alueella olevien sivuraiteiden kunnossapitomenot, varsinaisten satamaratojen kunnossapitokustannusten jäädessä kokonaisuudessaan satamien pääluokkaan; varsinaisiin satamaratoihin kuuluviksi katsotaan Töölöstä Katajanokalle ja Oulunkylästä Herttoniemen satamaan johtavat radat;

3) että ns. sinisen alueen katujen, viemäreiden ja raiteiden uudistyömenot sijoitetaan tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan;

4) että venelaitureista saatavat tulot ja niistä aiheutuvat menot edelleenkin säilytetään entisissä pääluokissaan;

5) että viruslaitureiden kunnossapitomenot sijoitetaan puhtaanapitomenoihin yleisten töiden pääluokkaan;

6) että kohdissa 1), 2) ja 5) mainitut kunnossapitotyöt jätetään satamahallinnon satamarakennusosaston tehtäväksi ja että vastaavat menot niin ollen merkitään satamalautakunnan käytettäväksi; sekä

7) että kohdassa 3) mainituille talousarvion momenteille on myöskin laskettava satamarakennusosaston yleiskustannusten korvauksesta aiheutuva menoerä.

Tuulaakimaksu. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi lääninkonttorin ilmoitus valtioneuvoston määräyksestä, että v. 1946—50 saadaan tuulaakimaksuna kantaa mm. Helsingin kaupungissa 2 % tuulaakiverotuksen alaisen tavaran tullimaksusta.

Makasiinivuokralaskun peruuttaminen. Suomen partiotyttöjärjestö päätettiin ⁵⁾ vapauttaa suorittamasta sen Englannista lahjaksi saamista ja pakkahuoneessa säilytetyistä tavaroista veloittettua 1 560 mk:n suuruisia makasiinivuokraa.

Aikarahtaussopimuksen tekeminen merenkulkuhallituksen kanssa. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä satamalautakunnan toimenpiteen, jolla merenkulkuhallituksen kanssa oli maaliskuun 5 p:nä 1946 tehty aikarahtaussopimus kaupungin jäänsärkijän Otson käyttämisestä yhtä matkaa varten satama-alueen ulkopuolella.

Satamaomaisuuden arvojen vahvistaminen. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt ⁷⁾ satamalautakunnan esityksen satamaomaisuuden kuoletussuunnitelmasta, oli ne arvot, joille kuoletus ja korko lasketaan, vahvistettava. Satamarakennusosasto olikin laatinut satama-alueiden maa- ja vesialueista ja kiinteistä laitteista arvioluettelon, joka oli tehty v:n 1935 arvioinnin perusteella, mutta osittain soveltamalla Suomen satamaliiton hallituksen esittämiä ohjeita. Arvioluettelon mukaan satamaomaisuuden kokonaisarvoksi oli saatu 359 475 000 mk, kuoletusmääräksi 8 148 900 mk ja koroksi 17 973 750 mk. Koska tullilaitoksen käytettävänä olevan irtaimiston arvo oli 930 790 mk, olisi sen kor-

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 1 067 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 93. — ³⁾ Khs 19 p. syysk. 2 698 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. tammik. 168 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 2 380 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 993 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 102.

vauksena talousarvioon merkittävä 5 %:n korkoa ja 10 %:n kuoletusta vastaava määrä eli 140 685 mk, mikä olisi merkittävä satamalautakunnan talousarvioon sekä menona että tulona. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ vähentää satamaomaisuuden kuoletus- ja korkomäärät sekä korvauksen tullilaitoksen käytettävänä olevasta satamalaitoksen irtaimistosta edellä esitettyjen määrien mukaisiksi.

Palovakuutusarvojen korottaminen. Kaupunginhallitus oli v. 1945 satamalautakunnan esityksestä päättänyt ²⁾, että Helsingin makasiini oy:ltä kaupungille siirtynyt omaisuus vakuutetaan 183 430 000 mk:sta. Koska kuitenkin nyttemmin satamalautakunnan suorittamien tutkimusten perusteella vakuutusarvoja olisi huomattavasti korotettava, jotta ne vastaisivat todellisia arvoja, kaupunginhallitus satamalautakunnan esityksestä päätti ³⁾ oikeuttaa lautakunnan korottamaan Teollisuudenharjoittajien keskinäisessä palovakuutusyhtiössä vakuutettujen rakennusten ja irtaimiston vakuutukset seuraavasti: Katajanokan rakennusten 76 100 000 mk:ksi, Länsisataman rakennusten 112 270 000 mk:ksi, Länsisataman nosturien 137 600 000 mk:ksi ja irtaimiston 2 310 000 mk:ksi eli yhteensä 328 280 000 mk:ksi.

Satamien pelastusvälineistön puutteellisuudet. Poliisilaitoksen lähetettyä kaupunginhallitukselle luettelot puuttuvista ja vajavaisista pelastusvälineistä sekä esitettyä, että kaupunginhallitus ryhtyisi asian vaatimiin toimenpiteisiin mainittujen välineiden paikoilleen asettamiseksi, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ poliisilaitokselle ilmoittaa, että satamien pelastusvälineistössä havaitut puutteellisuudet johtuivat siitä, että siihen kuuluvia välineitä alituisesti varastettiin ja että poliisilaitoksen pitäisi kiinnittää entistä enemmän huomiota pelastusvälineiden valvontaan.

Tavarapeitteiden hankkiminen. Hyväksyen satamalautakunnan toimenpiteen, joka koski 150 tavarapeitteen ostamista kansanhuoltoministeriöltä varastoimis- ja laiturihuolto-osastolle, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa lautakuntaa suorittamaan peitteiden hinnan varastoimis- ja laiturihuolto-osaston käyttömenoista sekä tehdä kansanhuoltoministeriölle esityksen mainittujen peitteiden hinnan tarkistamisesta.

Uuden satamahinaaja-jäänsärkijän hankkiminen. Heti sen jälkeen kun satamalaitoksen satamahinaaja-jäänsärkijä Turso oli luovutettu sotakorvauksena Neuvostoliitolle, oli ryhdytty neuvotteluihin uuden satamahinaaja-jäänsärkijän hankkimisesta. Wärtsilä-yhtymä oy:n Hietalahden telakka olikin nyttemmin ilmoittanut voivansa ottaa aluksen rakentamisen tehtäväkseen, ja käydyissä neuvotteluissa oli sovittu siitä, että telakka ottaa toimittakseen kaupungille uuden, dieselsähkökoneilla varustetun satamahinaaja-jäänsärkijän, jotka mainitut koneet on tilattava Ruotsista. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ tällöin oikeuttaa satamalautakunnan tilaamaan Wärtsilä-yhtymä oy:n Hietalahden telakalta ehdotetun satamahinaaja-jäänsärkijän 57 400 000 mk:n ja 225 000 Ruotsin kruunun hankintahinnasta. Uuden satamahinaaja-jäänsärkijän rakentamistöiden valvojaksi oikeutettiin ⁷⁾ satamalautakunta ottamaan insinööri K. A. Johansson ja suorittamaan hänelle tästä tehtävästä palkkiona 1 % aluksen Suomen markan määräisestä hankintahinnasta.

s/s H I:n rungon korjaaminen. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁸⁾ tekemään Valtion metallitehtaiden Helsingin telakan kanssa sopimus hinaaja s/s H I:n rungon korjaamisesta.

HKS 1 nimisen proomun arviohinta. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tyytyä puolustusministeriön korvauslautakunnan päätökseen, jolla satamalaitoksen omistaman ja puolustuslaitoksen käyttöön otetun HKS 1 nimisen proomun arviohinnaksi oli vahvistettu 2 112 000 mk.

Jäänsärkijä Otson käytöstä perittävä korvaus. Koska merivoimien esikunta oli kieltäytynyt suorittamasta eräitä 1 631 373 mk:aan nousevia laskuja, jotka johtuivat siitä, että jäänsärkijä Otso oli ollut venäläisten käytössä 18 kertaa, minkä lisäksi kahdelle venäläiselle alukselle oli annettu vettä, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ tehdä kirjelmitse ulkoasiainministeriölle esityksen mainitusta käytöstä aiheutuneiden laskujen suorittamiseksi.

Satamarakennukset. Helsingin satamamielhet yhdistys oli esittänyt, että kaupunginhallitus kiinnittäisi huomiota oleskelusuojien rakentamiseen Helsingin satamiin sekä pyytänyt kaupunkia varaamaan satama-alueilta satamamiesten järjestölle tontin keskus-

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 2 941 §. — ²⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 271. — ³⁾ Khs 28 p. maalisk. 1 066 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 225 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 2 171 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. lokak. 3 009 §; ks. tämän kert. I osan s. 38 ja 103 — ⁷⁾ Khs 31 p. lokak. 3 117 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. marrask. 3 169 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. kesäk. 1 919 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. kesäk. 1 990 §.

rakennusta varten ja avustamaan tällaisen rakennuksen rakentamisessa. Satamalautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus päätti ¹⁾:

että Eteläsataman ruokailurakennusta varten varataan tontti Makasiinirannan nykyisen varastorakennuksen purettavan osan n:o 1 kaakkoisosasta;

että kysymys Sörnäisten sataman nykyisen odotusvajan laajentamisesta luoteissuuntaan annetaan Katajanokan ruokailurakennuksen ohjelman laatimista varten asetetun ²⁾ komitean valmisteltavaksi sekä että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan v:n 1947 talousarvioehdotukseensa ottamaan määräraha tätä tarkoitusta varten; sekä

että Länsisataman yleissuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon odotus- ja ruokalarakennuksen tontin tarve satama-alueen eteläosassa.

Satamalautakunta oikeutettiin ³⁾ ryhtymään viipymättä pommituksissa vaurioituneiden Katajanokan suuren varastomakasiinin ja Länsisataman I makasiinin korjaustöihin ja käyttämään korjauskustannuksiin mainittujen makasiinien pommitusvahingoista saatuja korvauksia, yhteensä 7 873 931 mk.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁴⁾ myymään Munkkisaaren tehdasalueella sijaitsevan, rakennustoimiston puisto-osastolle vuokratun puisen varastorakennuksen sodan aikana vaurioitunut osa huutokaupalla ostajan toimesta purettavaksi ja pois kuljetettavaksi.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁵⁾ poistamaan kirjoista tulipalossa tuhoutunut, satamaliikenneosastolle kuulunut Humallahden venelaiturin vartiokoju.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi satamalautakunnan ilmoitus, että se johtosäätönsä 2 §:n mukaisesti oli vuokrannut leima- ja valmisteverokonttorille tämän pyytämät huonetilat III tullikamarin käytössä olleista huoneistotiloista Eteläsataman tullirakennuksessa sekä ottanut huomioon tullihallituksen asettaman vuokraehdon, jonka mukaan kyseiset huonetilat oli viipymättä palautettava tullilaitoksen käyttöön niin pian kuin tullihallitus teki siitä esityksen.

Katajanokan pohjoisrannan siistiminen. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁷⁾ kehoittaa mahdollisuuksien mukaan jo kertomusvuonna uusimaan Katajanokan pohjoisrannan rantalaituri ja purkamaan siellä oleva pistolaituri sekä siirtämään railosillat johonkin toiseen sopivaan paikkaan.

Satama-alueen raidejärjestelmä. Rautatiehallitus oli kaupunginhallituksen v. 1943 tekemän ⁸⁾, Pasilan järjestelyratapihan laajentamista kasvaneen satamaliikenteen aiheuttaman lisääntyneen rautatieliikenteen vaatimuksia tyydyttäväksi koskevaan esitykseen antamassaan vastauksessa huomauttanut, että työvoiman ja tarveaineiden niukkuus oli esteenä laajentamissuunnitelmalle, sekä esittänyt, että kaupunginhallitus harkitsisi mahdollisuuksia laajentaa Laivarannan laituri niin leveäksi, että sinne mahtuisi 3 raidetta sekä samalla suunnittelisi Länsisataman kannaksen pohjoispuolella sijaitsevan englantilaisen vaihteen ohitse. Satamalautakunta oli antamassaan lausunnossa huomauttanut, että Länsisataman raiteiston parantaminen olisi suoritettava mahdollisimman pian ja kiinnitettävä huomiota siihen, että sataman käytettävissä olisi riittävä määrä päivystysvetureja. Koska asia kuitenkin olosuhteiden johdosta oli jäänyt lepäämään, oli satamalautakunnalta nyttemmin pyydetty uutta lausuntoa. Lausunnossaan lautakunta oli esittänyt, että Laivarannan liikennöimismahdollisuuksia parannettaisiin liittämällä Laivarannan 3-raiteisen eteläpään raiteisto täydellisesti Hietasaarenkadun kulkuraiteeseen sekä pidentämällä laiturin ja Hietasaarenkadun välisellä kentällä olevaa kahta pistoraidetta sekä että suunnitelman toteuttamiseen saataisiin käyttää 2 100 000 mk Länsisataman rakennustöiden määrärahasta kertomusvuoden kesänä siten, että korttelin n:o 265 louhimista vastaavasti supistettaisiin. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ puolestaan hyväksyä lautakunnan ehdottamat toimenpiteet Länsisataman raidejärjestelmän parantamiseksi ja alistaa muutossuunnitelman rautatiehallituksen tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Samalla kaupunginhallitus päätti rautatiehallitukselta pyytää saada ostaa raidejärjestelmän parantamista varten tarvittavat 200 sidepulttia, 2 500 kiskonaulaa ja 600 aluslevyä sekä kaksoisvaihteen sekä, että mikäli kaksoisvaihdetta ei ollut saatavissa, rautatiehallitus

¹⁾ Khs 28 p. helmik. 762 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 30. — ³⁾ Khs 13 p. kesäk. 1 924 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 2 596 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. toukok. 1 450 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. helmik. 587 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. heinäk. 2 235 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 179. — ⁹⁾ Khs 16 p. toukok. 1 587 §.

suostuisi kaksoisvaihteen ristikappaleen ottamiseen Verkkosaarenkadun kohdalla olevasta kaksoisvaihteesta ja siten asianomaisten vaihdeyhteyksien sulkemiseen toistaiseksi.

Wärtsilä-yhtymä oy. oli anonut, että sen Sörnäisten rantatien varrella omistamaa teollisuusaluetta varten tarpeellinen raidejärjestely otettaisiin huomioon Sörnäisten sata-masuunnitelmaa kehitettäessä. Yleisten töiden lautakunta, joka oli laadituttanut suunnitelman Sörnäisten rantatien järjestelyksi, oli ilmoittanut, että yhtiön esittämät toivomukset oli mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon ehdotuksessa, vaikkakaan niitä ei kaikkia ollut voitu toteuttaa yhtiön suunnittelemalla tavalla. Mainitun suunnitelman perusteella kaupunginhallitus sittemmin päätti ¹⁾:

oikeuttaa Wärtsilä-yhtymä oy:n rakentamaan kortteliin n:o 292 ulottuvat pistoraiteet I ja II Sörnäisten rantatien raiteelta kartan 1 mukaisesti ehdoin:

että Wärtsilä-yhtymä oy:n raiteet alkavat Kaikukadun viereisen vaihteen pohjoispäästä;

että yhtiö kustantaa raiteidensa rakentamisen ja kunnossapidon sekä vastedes ehkä välttämättömät kaupungin puolesta määrätty raiteen paikan ja korkeussijainnin muutokset, kaikki niihin liittyvine katutöineen;

että yhtiö kustantaa tontin ulkopuolella olevan raiteiden osan alueen puhtaanapidon kaupunginvaltuuston tammikuun 27 p:nä 1920 tekemää päätöstä ²⁾ tai siihen ehkä tehtäviä muutoksia vastaavasti;

että yhtiö purkaa tontin ulkopuolella olevan osan raiteestaan kuudessa kuukaudessa irtisanomisesta ja saattaa kadun rakennustoimiston hyväksyttävään kuntoon;

että kaupunki saa käyttää tontin ulkopuolella olevia yhtiön raiteiden osia korvauksetta ja sijoittaa niihin vaihteita niinikään korvauksetta;

että yhtiö noudattaa kaupungin ja valtionrautateiden nykyisiä tai vastedes annettavia liikennöimismääräyksiä;

että yhtiö sitoutuu sellaisen raiteidensa käytöstä johtuneen vahingon ja haitan vastuuseen, joka muuten voisi kuulua kaupungille;

että yhtiö korvaa kustannukset Sörnäisten rantatien järjestelysuunnitelman edellyttämästä katurakennusosaston alueen aidan siirtämisestä ja ent. pesuhuoneen purkamisesta, mutta että viimeksi mainitun rakennuksen menettämisestä ei vaadita korvausta; sekä

että yhtiö sitoutuu maksamaan korvauksen siitä haitasta mikä yhtiölle vuokraamattoman alueen käyttämiselle koituu raiteiden rakentamisesta ja käytöstä mikäli kaupunki myöhemmin yleensä sellaista korvausta vaatii.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa satamalautakuntaa tutkimaan kysymystä viimeksi mainitun korvauksen mahdollisesta kantamisesta sekä tekemään siitä esityksen kaupunginhallitukselle.

Hyväksyessään yleisten töiden lautakunnan laadituttaman ehdotuksen Sörnäisten rantatien raiteiston järjestelystä kaupunginhallitus oli kehoittanut ³⁾ lautakuntaa tutkituttamaan rautatiehallituksen ehdottamaa lisäraiteen rakentamista. Koska rautatiehallituksen ehdottama kolmas raide olisi rannan puolelle sijoitettuna häirinnyt Sörnäisten rantatien ajoliikennettä, oli se jäänyt rakentamatta ja sähkölaitoksen raiteet yhdistetty suoraan pääraiteisiin. Tästä oli kuitenkin aiheutunut vaikeuksia Sörnäisten rantatien ja Hakaniementorin rautateiden kuormausliikenteelle. Korttelin n:o 293 varrella oleva osa raidetta oli myöskin vielä siirtämättä. Satamarakennusosasto olikin laadituttanut uuden suunnitelman, jonka mukaan uusi kolmas raide olisi sijoitettava nykyisten raiteiden pohjoispuolelle, jolloin Sörnäisten rantatiellä olevia varastoalueita olisi kavennettava. Samassa yhteydessä satamarakennusosasto oli tutkinut myös kysymystä Hakaniemen raiteiden purkamisesta ja niiden korvaamisesta Sörnäisten rantatiellä olevilla purkausraiteilla sekä väliaikaiseksi ratkaisuksi esittänyt, että Sörnäisten rantatielle Näkinkujan itäpuolelle järjestettäisiin lyhyitä avokuormausraiteita sitten kun Hakaniemen raiteet voitaisiin purkaa polttoainneiden kuljetuksen muututtua säännöllisten olojen mukaiseksi. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾:

esittää rautatiehallituksen tarkastettavaksi satamarakennusosaston laatiman suunnitelman Sörnäisten rantatien avokuormausraiteiden väliaikaiseksi järjestelyksi;

¹⁾ Khs 25 p. heinäk. 2 232 §. — ²⁾ Ks. v:n 1920 kert. s. 29. — ³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 275. — ⁴⁾ Khs 19 p. syysk. 2 695 §.

kehoittaa kiinteistölautakuntaa vapauttamaan viiden vuoden kuluttua Sörnäisten rantatiellä tehdaskorttelien n:o 288 ja 289 kohdalla olevan aukeaman varastoaluekäytöstä;

kehoittaa kiinteistölautakuntaa vapauttamaan Sörnäisten rantatien varastoalueen eteläsivulle rakennettavan kolmannen raiteen liikennöimiseksi tarpeellisen kaistaleen käytettäväksi viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1947; sekä

ehdollisesti merkitä v:n 1947 ja talousarvioehdotukseensa 2 500 000 mk:n suuruisen määrärahan Sörnäisten rantatien varastoalueen eteläsivulle rakennettavaa raidetta sekä sähkölaitoksen raiteiden yhteydessä suorittamatta jäänyttä korttelin n:o 293 varrella olevan raiteen siirtoa varten.

Suomen kaapelitehdas oy:n ilmoitettua, että valtionrautateiden rataosaston johtaja oli suostunut raiteen jatkamiseen yhtiön Salmisaaressa sijaitsevan tontin pihamaalle ehdoin, että raidejatkoon liikennöimiseen ja vastuuvollisuuteen nähden sen liikennöimisestä jäivät voimaan Helsingin satamaradan sekä Hieta- ja Jätkäsaaren rautatiearasteista voimassa olevat määräykset, jonka ehdon hyväksymisestä yhtiön oli kaupunginhallitukselta hankittava ja rataosaston johtajalle toimitettava kirjallinen sitoumus, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ Suomen kaapelitehdas oy:lle ilmoittaa, että yhtiö voi toimittaa rautatiehallitukselle jäljennöksen tai otteen yhtiön ja kaupungin välisestä, raiteen rakentamislupaa koskevasta sopimuksesta sen jälkeen kun tämä sopimus on laadittu.

Rahatoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa suorittamaan Oy. Ford ab:ille korkeimman oikeuden lokakuun 12 p:nä 1944 vahingoittuneesta aitauksesta tuomitsema korvaus, 2 929 mk 5 %:n korkoineen, maaliskuun 26 p:stä lukien kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen, sekä oikeudenkäyntikulut, 1 400 mk, kaupunginhallituksen määrärahasta Oikeudenkäyntien aiheuttamat menot.

Karilleajot. Sen johdosta, että Helsingin läheisyydessä oli lyhyen ajan kuluessa tapahtunut kolme karilleajoa, vaikka aluksissa oli ollut valtionluotsi eikä tiettävästi ollut huono näkyväisyys, kaupunginhallitus päätti ³⁾ satamalautakunnan ehdotuksen mukaisesti pyytää merenkulkuhallitusta suorittamaan asiassa tarpeelliset tutkimukset ja selvitykset sekä pyytää merenkulkuhallitusta tiedoittamaan selvityksistään myöskin kaupungin viranomaisille, jotka voisivat antaa niistä tietoja varsinkin ulkomaalaisille liikennöitsijöille, saadakseen nämä vakuutetuiksi siitä, että epäkohtiin oli kiinnitetty vakavaa huomiota.

Merenkulkuhallituksen vastaus, jossa ilmoitettiin edellä mainittujen karilleajotapausten olevan tutkimusten alaisina, merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Satamaoloja koskevan selostuksen julkaiseminen. Satamalautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa merkitsemään v:n 1947 talousarvioehdotukseensa tarvittava määräraha sekä kotimaan että ulkomaan liikennöitsijöille tarkoitettua suomen-, ruotsin-, englannin- ja venäjänkielistä satamalaitoksen toimintaa koskevaa kertomusta varten.

14. Teurastamo, kalasatama ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Viranhaltijain osallistuminen eräisiin kursseihin. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ myöntämään teurastamontoimiston kanslian taloudenhoitajalle M. T. Vuorisalolle virkavapautta täysin palkkaeduin rationalisoimiskurssien ajaksi ja maksamaan kurssimaksu tarverahoistaan sekä suorittamaan taloudenhoitaja Vuorisalon osallistumisesta teollisuuden työteholiiton järjestämiin omakustannuslaskelmakursseihin aiheutuvat kustannukset teurastamon varoista ehdoin, että taloudenhoitaja pysyi vähintään kaksi vuotta kurssin päättymisestä kaupungin palveluksessa uhalla, että hänen oli muuten maksettava kurssimaksu takaisin kaupungille.

Ylityökorvaukset. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ maksamaan kertomusvuoden loppuun saakka kuukausipalkkaisille viranhaltijoilleen ylityöstä samanlainen ylityöpalk-

¹⁾ Khs 21 p. helmik. 588 §. — ²⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 6 969 §; ks. v:n 1943 kert. I osan s. 180. — ³⁾ Khs 28 p. marrask. 3 400 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. jouluk. 3 655 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. maalisk. 1 065 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. helmik. 607 § ja 28 p. marrask. 3 417 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. marrask. 3 185 §.